

VRAGEN

door de leden van de raad gesteld overeenkomstig artikel 38 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Groningen.

2012 – Nr. 33.

VRAGEN van D66 van de heer H.J.M. Akkermans en de heer J.H. Luhoff betreffende Veiligheidsregio.
(Binnengekomen: 16 april 2012.)

Inleiding.

In het Dagblad van het Noorden van 14 april 2012 heeft de krant een reconstructie gemaakt van het optreden vanuit de Veiligheidsregio bij de overstromingen in de afgelopen winter.

Dit artikel belicht ook de rol van burgemeester Rehwinkel als voorzitter van de Veiligheidsregio. Deze rol zou hij inmiddels hebben neergelegd, zo zou hij de krant hebben laten weten.

Wij weten als lezer van dit artikel niet of de krant de werkelijkheid geheel of grotendeels dan wel juist geheel niet of grotendeels niet conform heeft weergegeven. Reden om hier het College naar te vragen.

Voorts brengt deze kwestie nog eens duidelijk een probleem naar voren waar onze Gemeenteraad, maar ook andere gemeenteraden mee worstelen: hoe liggen de verhoudingen tussen Raad, College, Burgemeester en Veiligheidsregio, in het bijzonder in de situatie waarin niet de eigen burgemeester voorzitter is. En hoe is het gesteld met de verantwoording aan de Gemeenteraad voor het optreden of het achterwege blijven van optreden vanuit de Veiligheidsregio?

Vragen.

De fractie van D66 heeft daarom de volgende vragen:

1.

Kan het College laten weten of de weergave van feiten in het betreffende Dagbladartikel in hoofdlijnen juist is?

2

Indien de weergave op belangrijke punten onjuist zou zijn, waar is dit het geval en is het College dan voornemens een correctie naar buiten te brengen?

3

Is het bericht juist dat de Burgemeester van Groningen zijn rol als voorzitter van de Veiligheidsregio heeft neergelegd en zo ja, is dit bericht inderdaad gebaseerd op eigen mededelingen van de burgemeester? Zo ja, wat waren de motieven van de Burgemeester om deze functie neer te leggen?

4

Indien het College op voorgaande vragen bevestigend antwoordt: is er directe berichtgeving aan de Raad geweest die ons wellicht is ontgaan en zo nee, had de Raad niet rechtstreeks moeten worden geïnformeerd? Zo nee, waarom niet?

5

Op welke wijze kan, naar de mening van het College, (de directe lokale) politieke verantwoording voor veiligheidsbeleid worden gegarandeerd binnen de context van een regionale veiligheidsorganisatie?

6

Is het College bereid over deze materie nader met de Raad van gedachten te wisselen?

Het college beantwoordt de vragen als volgt:

Groningen, 24 april 2012.

1. In de Inleiding op de vragen wordt gesteld dat burgemeester Rehwinkel zijn rol als voorzitter van de Veiligheidsregio heeft neergelegd. Dat is onjuist en dat staat ook niet in het krantenartikel waaraan wordt gerefereerd.

Voor een goed begrip van de situatie is het nodig om te weten dat het bestuur van de Veiligheidsregio het bestuur is van de (regionale) brandweer en van de geneeskundige hulpverlening. Het is (in onze regio) ook het bestuur van de GGD en van de zogeheten gemeentelijke kolom (die bevolkingszorg levert in crisissomstandigheden, denk aan opvang). Een vierde taak van de Veiligheidsregio is het bevorderen van de samenwerking tussen allerlei partijen die betrokken zijn bij de bestrijding van rampen en crises, zoals politie en waterschappen.

Voor die samenwerking is naast een ambtelijk overleg (een directieberaad) een bestuurlijk overleg in het leven geroepen, onder de naam Samenwerkingsbestuur Crisisbeheersing (SBC). Uit een (deels nog lopende) evaluatie van de samenwerking komt de conclusie dat een goede structuur voor de samenwerking belangrijk is, maar dat het minstens zo belangrijk is een aanjager aan te wijzen, zowel ambtelijk als bestuurlijk.

De samenwerkende partijen hebben voor de keuze van die aanjagers zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de bestaande rolverdeling. Dat betekent dat de portefeuillehouder crisisbeheersing in het Veiligheidsbestuur gevraagd is de rol van aanjager op dat gebied op zich te nemen. De portefeuillehouder, burgemeester Van Mastrigt van Hoogezand-Sappemeer, heeft zich daartoe bereid verklaard en is op grond daarvan onlangs ook formeel aangewezen als bestuurlijk aanjager crisisbeheersing, door het Veiligheidsbestuur en met instemming van de samenwerkende partijen.

Bij het maken van nadere afspraken tussen de voorzitter en de portefeuillehouder crisisbeheersing is feitelijk het portefeuillehoudersmodel benut dat wordt gebruikt in het Dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio. Dat model voorziet er in dat de voorzitter verantwoordelijk is voor het geheel van de taken van de Veiligheidsregio. Die taak blijft hij uitoefenen. Daarbij wordt hij in het

Dagelijks bestuur bijgestaan door portefeuillehouders op elk van de verschillende taakvelden. Zo is er naast de portefeuillehouder crisisbeheersing bijvoorbeeld ook een portefeuillehouder regionale brandweer en een portefeuillehouder GGD. Er is sprake van enige analogie met de taakverdeling in een college.

Voor het mogelijke alternatief om de voorzitter met de portefeuille crisisbeheersing te belasten is niet gekozen. Het zou niet passen binnen het bestaande model met unieke portefeuillehouders en het zou voorbijgaan aan het gegeven dat de voorzitter qualitate qua in toenemende mate een zware portefeuille heeft. Dat blijkt onder meer uit de voornemens van het Kabinet om de burgemeester van de Stad aan te wijzen als regioburgemeester voor de te vormen noordelijke politieregio. De inrichtingsfase vraagt, mede doordat de minister geregeld op korte termijn vergaderingen belegt in Den Haag, nu al de nodige aandacht en tijd van hem. Ook de participatie in het landelijk Veiligheidsberaad, waarin naast andere onderwerpen ook de voorbereiding op crisisbeheersing regelmatig op de agenda staat, legt met enige regelmaat beslag op de agenda van de voorzitter. Ook om te voorkomen dat deze (boven)regionale verantwoordelijkheden hem in conflict brengen met zijn lokale taken, wordt van de burgemeester een actieve prioriteitstelling gevraagd. Wat de inhoudelijke kant van de taakverdeling betreft: de taak van de portefeuillehouder crisisbeheersing heeft betrekking op de voorbereiding van gezamenlijk optreden door betrokken partijen. Die voorbereiding wordt ook wel aangeduid als de koude fase. De voorzitter van de Veiligheidsregio is naast zijn totaalverantwoordelijkheid voor de Veiligheidsregio (waarvan hij dus op geen enkele wijze afstand doet) ook verantwoordelijk voor de warme fase, voor het daadwerkelijke bestuurlijke optreden bij crises die om een bovenlokale aanpak vragen. Hij is als zodanig voorzitter van het Regionaal Beleidsteam, het RBT. Die rol kan en wil hij niet opgeven. Dat is het andere element dat in de taakverdeling is vastgelegd. De voorzitter van de Veiligheidsregio is wettelijk verantwoordelijk voor het optreden bij crises die om een bovenlokale aanpak vragen. Dat hij zich er van verzekerd heeft dat de bestuurlijke aandacht voor de voorbereiding goed is belegd, behoort ook tot die verantwoordelijkheid. Zoals het ook tot zijn verantwoordelijkheden behoort om te voorzien in een adequate vervanging als voorzitter RBT. Daarvoor zijn, in een vastgelegde volgorde, de vier portefeuillehouders in het Dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio aangewezen.

Een verdere uitwerking van de taakverdeling tussen de betrokken bestuurders wordt overigens binnenkort verwacht als onderdeel van de (bestuurlijk deels nog lopende) evaluatie van de crisisbeheersing en de evaluatie van het optreden bij de recente wateroverlast.

2. Het artikel in het DvhN is een interpretatie van de journalist en sterk geconcentreerd op de rolverdeling binnen het Regionaal Beleidsteam (RBT). Ten aanzien van de inzet die is gepleegd bij de GRIP 4 situatie in januari wacht het college de evaluaties af.
3. Zie 1.

4. De werkwijze in het bestuur van de Veiligheidsregio is al vele jaren dat er met portefeuilles wordt gewerkt. Dat zijn werkafspraken die niets aan de wettelijke verantwoordelijkheid veranderen. Wij zijn daarom van mening dat de raad niet zozeer had hoeven te worden geïnformeerd, los van het feit dat het college kort voor verschijning van het artikel in laatste instantie hierover sprak. Vanzelfsprekend is het college bereid (verder) met u te spreken over het afleggen van verantwoording aan de gemeenteraad, als het om de burgemeester gaat in zijn verschillende rollen.
5. De Wet veiligheidsregio's schrijft voor dat de voorzitter van de Veiligheidsregio na afloop van een crisis waarbij hij als voorzitter RBT besluiten heeft genomen, schriftelijk verslag uitbrengt aan de raden van de getroffen gemeenten. Dat verslag gaat niet alleen over de genomen besluiten maar betreft ook het verloop van de gebeurtenissen. Als de gemeenteraad daarover vragen heeft kan hij nadere vragen stellen. Die worden schriftelijk of mondeling beantwoord. Het verslag over het recente waterincident kunt u over enige tijd tegemoet zien.

De gemeenteraad kan niet alleen vragen stellen maar ook, via de Commissaris van de Koningin, zijn standpunt over de genomen besluiten aan de minister ter kennis brengen.

Naast deze aspecten, gericht op verantwoording achteraf, is er de gang van zaken tijdens een crisis. Tijdens een crisis is er, ook bestuurlijk, niet meer sprake van business as usual, maar desondanks zijn er soms momenten die zich goed lenen voor reguliere bestuurlijke betrokkenheid, in elk geval waar het het verschaffen van informatie betreft. Daarnaast moet er oog zijn voor het moment waarop er afgeschaald wordt naar de gewone situatie, inclusief het herstel van de gewone bestuurlijke verhoudingen. In de verschillende evaluaties in den lande is er toenemend belangstelling voor dat aspect en het zou ook in oefeningen betrokken kunnen worden. Mogelijk komt het onderwerp ook aan de orde in de lopende evaluatie van de recente wateroverlast. Dat kan aanleiding zijn om te gelegener tijd ook daarover met u van gedachten te wisselen.

6. Zie 5.